ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในระดับท้องถิ่น :

กรณีศึกษาเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายพงษ์ภัทร์ รัตนสุวรรณ

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ อรุณรัตน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ เพื่อสุขภาพในระดับท้องถิ่นของเทศบาลตำบลภายใต้การกระจายอำนาจด้านสุขภาพ โดยใช้ เทคนิควิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสนทนากลุ่ม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 20 คน ได้แก่ ประธาน ชุมชน จำนวน 8 คน อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 4 คน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลขุนยวม จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลตำบลขุนยวม 2 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุข อำเภอขุนยวม จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลขุนยวม จำนวน 1 คน วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพในระดับ ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลขุนยวม ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1) การหาปัญหาหรือกำหนดปัญหา 2) การสร้างนโยบาย 3) การเลือกนโยบาย 4) การประกาศนโยบาย 5) นโยบายได้รับการยอมรับ 6) การดำเนินการตามนโยบาย 7) การประเมินผลนโยบาย 8)การปรับปรุงนโยบาย ซึ่งจาก กระบวนการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ในชุมชน โดยทางชุมชนได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมงานด้านสุขภาพ ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของคนในชุมชน ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ในการจัดกิจกรรม ส่วนทางเทศบาลได้มีส่วนร่วมกับชุมชนในการร่วมกันสร้างและพัฒนา

นโยบาย แผนงาน โครงการหรือกิจกรรมงานค้านสุขภาพต่างๆ ตามกระบวนการในการกำหนด นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ และได้ปรับปรุงพัฒนาให้เป็นแนวทางของเทศบาลและของชุมชน เองมากขึ้น

ผลการเรียนรู้ที่ใค้ทำให้เทศบาลและชุมชนได้ร่วมกันที่จะหาแนวทางในการพัฒนาการ พึ่งตนเองค้านสุขภาพของชุมชน โดยการพัฒนาหรือสร้างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพของ คนในท้องถิ่น ที่ส่งผลในเชิงบวกต่อสุขภาพของประชาชนและเป็นการพัฒนานำไปสู่การ มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

Thesis Title Setting of Local Health Public Policy: A Case Study of

Khunyuam Municipality, Khunyuam District, Mae Hong Son

Province

Author Mr. Pongpat Rattanasuwan

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Manus Yodcome Chairperson

Asst. Prof. Sopon Arunrutana Member

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the setting process of health public policy at the local level in Khun Yuam Municipality, Khun Yuam District, Mae Hong Son Province. This research utilized a qualitative technique. Data were collected through uses of an interview, observation, and focus group discussion techniques. A sample group used for this research consisted of 20 people: 8 community chiefs, 4 public health volunteers, 4 municipality council members, 2 municipality's officials, 1 official from public health office and 1 official from Khun Yuam hospital. Context analysis was utilized for data analysis.

The research results showed that the formulation process of health policy, conducted in Khun Yuam municipality consisted of 8 phases, namely 1) Problem identification; 2) Policy formulation; 3) Policy selection; 4) Policy advocacy; 5) Policy adoption; 6) Policy implementation; 7) Policy evaluation; and 8) Policy reformulation. All phases had initiated the community to understand and learning. The community had participated in formulation of policy-plan-project or any activities related to health, and being suitable with community's situation and people's needs. The community also had cooperated on municipality's activity management. The municipality had cooperated with the community on formulation and

development of policy-plan-project or the activities related to health in accordance with the formulation process of health policy, and improved those policies to be guidelines for their own.

The result of learning had caused the cooperation between municipality and community to find guidelines for improving self reliance on community health. Moreover, to improve or to formulate local health public policy gave positive result on population's health and lead to good quality of their life.

